

БАЛАТАЕВА Жанар Жаппарқызы,
Ө.А.Жолдасбеков атындағы №9 ІТ лицейінің ағылшын тілі пәні мұғалімі.
Шымкент қаласы

АҒЫЛШЫН ТІЛІН ОҚУШЫЛАРҒА ҮЙРЕТУДІҢ ЗАМАНАУИ ӘДІСТЕРІ

Қазіргі заманғы білім беру жүйесінде шет тілін, әсіресе ағылшын тілін үйрету үлкен маңызға ие. Ғылым мен технологияның қарқынды дамуы, халықаралық қатынастардың нығаюы және ғаламдық еңбек нарығы ағылшын тілін меңгеруді қажеттілікке айналдырды. Осыған байланысты, ағылшын тілін оқытудың тиімді әдістерін жетілдіру мен жаңарту өзекті мәселе болып табылады.

Ағылшын тілін үйретудің заманауи әдістері оқушылардың белсенділігін арттыруға, тілді практикада қолдануға және оқу процесін қызықты етуге бағытталған. Олар оқыту процесін қызықты әрі тиімді етіп қана қоймай, оқушылардың тілдік дағдыларын жылдам дамытуды қамтамасыз етеді. Осыған орай төменде ең тиімді қазіргі заманғы әдістер қарастырылған:

1. Коммуникативті әдіс (Communicative Approach)

Коммуникативті әдіс – оқушылардың сөйлеу дағдыларын дамытуға бағытталған ең танымал әдістердің бірі. Бұл тәсілдің негізгі мақсаты – оқушыларды күнделікті өмірде ағылшын тілін еркін қолдануға үйрету.

Ерекшеліктері:

- Грамматиканы жаттауға емес, тілді қарым-қатынас құралы ретінде қолдануға мән беріледі.
- Диалогтар, рөлдік ойындар, пікірталастар ұйымдастырылады.
- Оқушылар бір-бірімен шынайы қарым-қатынас жасайды, бұл олардың тілдік тәжірибесін

арттырады.

Қолдану мысалы:

Сыныпта “дүкенде сауда жасау” немесе “аэропорттағы әңгіме” сияқты жағдайларды ойнап, оқушылар рөлдік ойын арқылы жаңа сөздерді меңгере алады.

2. CLIL әдісі (Content and Language Integrated Learning)

CLIL әдісі – пән мен тілді қатар оқыту тәсілі. Бұл әдіс ағылшын тілін басқа пәндермен (мысалы, география, биология немесе тарих) бірге оқыту арқылы оқушылардың тілдік және пәндік білімін қатар дамытуға көмектеседі.

Ерекшеліктері:

- Оқушылар жаңа ақпаратты ағылшын тілінде меңгереді, бұл олардың сөздік қорын байытады.
- Тілді үйрену табиғи түрде жүзеге асады, өйткені ол нақты ақпаратпен байланыстырылған.
- Тілдік орта қалыптастырылады, нәтижесінде оқушылар тілді меңгеруге бейімделеді.

Қолдану мысалы:

Ағылшын тілінде “Климаттық өзгерістер” тақырыбында презентация жасау арқылы оқушылар экология туралы мәлімет алып, жаңа сөздерді үйренеді.

3. Геймификация (Gamification) – Ойын әдістерін қолдану

Ойын элементтерін қолдану оқушылардың қызығушылығын арттырып, оларды белсенді оқуға ынталандырады.

Ерекшеліктері:

- Сабақтарда мобильді қосымшалар, онлайн викториналар және интерактивті ойындар пайдаланылады.
- Оқушылар жеңіс үшін бәсекелесіп, мотивациясын арттырады.
- Сабаққа деген қызығушылық пен белсенділік күшейеді.

Қолдану мысалы:

- Kahoot, Quizlet немесе Duolingo сияқты платформалар арқылы сөздік жаттау.
- “Жасырын сөз” ойыны немесе “Кім жылдам?” сияқты сайыстар ұйымдастыру.

4. Жобалық оқыту әдісі (Project-Based Learning, PBL)

Бұл әдіс оқушылардың сыни ойлауын, зерттеу дағдыларын және шығармашылық қабілеттерін дамытуға көмектеседі.

Ерекшеліктері:

- Оқушылар белгілі бір тақырып бойынша зерттеу жүргізеді және оны ағылшын тілінде ұсынады.
- Жобалар нақты өмірдегі мәселелерді шешуге бағытталады.
- Топтық жұмыс арқылы тілдік дағдылар мен әлеуметтік байланыс күшейеді.

Қолдану мысалы:

“Менің арманымдағы қала” тақырыбында макет жасап, оны ағылшын тілінде таныстыру.

5. Цифрлық технологияларды қолдану

Қазіргі білім беру процесінде цифрлық технологиялар үлкен рөл атқарады. Онлайн платформалар, мобильді қосымшалар және мультимедиялық ресурстар сабақтардың қызықты әрі тиімді болуын қамтамасыз етеді.

Ерекшеліктері:

- Онлайн курстар, бейне сабақтар, подкасттар арқылы оқыту.

- Виртуалды шынайылық (VR) және жасанды интеллект (AI) технологияларын пайдалану.
- Google Classroom, Zoom, Edmodo сияқты платформаларды қолдану.

Қолдану мысалы:

Оқушылар TED Talks бейне баяндамаларын көріп, олардың мазмұнын талқылау арқылы тыңдау және сөйлеу дағдыларын дамытады.

Қорыта келгенде ағылшын тілін оқытудың заманауи әдістері оқушылардың қызығушылығын арттырып, олардың тілдік дағдыларын дамытуға көмектеседі. Коммуникативті әдіс, CLIL, геймификация, жобалық оқыту және цифрлық технологияларды пайдалану арқылы тілді үйрену үдерісін жеңіл әрі тиімді етуге болады. Мұғалімдер осы әдістерді өз сабақтарында қолдану арқылы оқушылардың ағылшын тілін меңгеру деңгейін жақсартып, оларды шынайы өмірде тілді қолдануға ынталандыруы қажет. Заманауи білім беру технологияларын тиімді пайдалану – тіл үйретудің жаңа белесі.